

Asbjørn Moen

~~NW. 45d Archiv~~

28

VERN AV MYR PÅ HARAMSØY, MØRE OG ROMSDAL

NOTAT TIL MILJØVERNDEPARTEMENTET

FRA JAN-ERIK KOFOED OG ASBJØRN MOEN

DET KGL. NORSKE VIDENSKABERS SELSKAB, MUSEET,

BOTANISK AVDELING, 7000 TRONDHEIM.

30.10.1978

OPPSØKT OMRÅDE

Myrområdet på Haramsøy ble oppsøkt 14. september 1978 av Asbjørn Moen og Jan-Erik Kofoed. Hele platået NV for fjellet Mann - 347 m o.h. ble undersøkt.

Myrområdet omfatter arealene fra ca. 160 m o.h. sør for Ulla og strekker seg sørover og østover. Opp mot Ullahornet når myra opp i ca. 320 m o.h. Landskapet er i det alt vesentlige dekt av myr, med lynghei og fukthei der det blir for bratt for myrdannelse.

VEGETASJON OG FLORA

I lia opp fra Ulla er det rike, fuktige sig. Store mengder heistarr (*Carex binervis*) loppestarr (*C. pulicaris*) og blåstarr (*C. flacca*) inngår. Her står også fjellplantene rødsildre (*Saxifraga oppositifolia*) og fjellsmelle (*Silene acaulis*).

Myra mellom Ullahornet og Liabruna ligger mellom 160 og 180 m o.h. Den heller mot NV, og store arealer har 10-15° helling. Terregndekkende ombrotrof myr med røsslyng (*Calluna vulgaris*) og torvull (*Eriophorum vaginatum*) som dominante arter. Velutviklet, produktivt feltsjikt, og som en følge av dette lite moser i bunnen. Flekkvis er det store innslag av lys reinlav (*Cladonia arbuscula coll.*). Rusttorvmose (*Sphagnum fuscum*) er en nordlig art som er ganske vanlig i små tuver. På steder med mindre produktiv matte er gråmose (*Racomitrium lanuginosum*) vanlig. Dette er en art som er karakteristisk for myrene i kyststrøka.

I heivegetasjon på Liabruna står typiske kystarter som heisiv (*Juncus squarrosus*), storfrytle (*Luzula sylvatica*), og den sørlige arten sumptorvmose (*Sphagnum palustre*).

Hestevollane (274 m o.h.) er dekt av fin terrengdekkende myr. Myra går her over en kuppel i terrenget. Helt på toppen er myra noe brudt opp med fuktheipartier. Dominerende arter er røsslyng og torvull, mye er det også av krekling (Empetrum sp.), molte (Rubus chamaemorus), dvergbjørk (Betula nana), klokkeling (Erica tetralix), rypebær (Arctostaphylos alpina, tyttebær (Vaccinium vitis-idaea), blåbær (V. myrtillus), skrubbær (Cornus suecica) og bjønnskjegg (Scirpus caespitosus).

Av klart minerotrofe arter inngår følgende på flekker med tynn torv: stivstarr (Carex bigelowii), slåttstellarr (C. nigra), smyle (Deschampsia flexuosa), duskull (Eriophorum angustifolium) og engfrytle (Luzula multiflora).

De dominerende mosene er etasjemose (Hylocomium splendens) og furumose (Pleurozium schreberi). Disse artene inngår i ei jamn høgproduktiv matte.

Sørøstover fra Hestevollane er det en rygg dekt av myr. Dels fins fine errsjonsfuruer. Det meste har ombrotrof vegetasjon av lignende type som tidligere beskrevet. Rødtorvmose (Sphagnum rubellum) er her vanligste bunnssjikt-art. Her fins også spredte tuer dominert av gråmose. Rusttorvmose fins, og noen plasser fins den vestlige kysttorvmosen (Sphagnum imbricatum). Kuppelen på Hestevollane sammen med denne ryggen har fin utforming og synes å være relativt lite påvirket av torvstikking.

Myrtypene endrer seg ikke vesentlig lenger sørøstover. Hellinga på sør-sida av Ullahornet er 7-10°. Her er det mange djupe erosjonsfuruer (ca. 1 m djupe).

Vasshaugane Ø for dyrkingsfeltet og N for Fjellvatn har terrengdekkende myr. Torvlaget er tynt, og det er mange innslag av minerotrofe arter, særlig heisiv og stivstarr. Røsslyng, krekling, rypebær, molte, bjønnskjegg og duskull er de vanligste artene. Myrmatta er jamn til noe tuvet.

Det er også store fine rygger med terrengdekkende myr nordvestover fra dyrkingsfeltet opp mot Ullahornet. Mot toppen går denne mer over i fukthei, og toppen har en del beitepåvirka grashei.

Vestsida av Ullahornet har hovedsakelig røsslynghei, men også små rike partier i samband med sig eller kilder. Her ble det blant annet funnet bjønnbrodd (Tofieldia pusilla), hårstarr (Carex capillaris) og engstarr (C. hostiana).

INNGREP

Det er tatt mye torv flere steder på platået. Dette gjelder bl.a. sørhellinga av Ullahornet og ryggen fra dyrkingsfeltet nordvestover mot toppen. Torv er også tatt i kanten av Vasshaugane og østover. Også i skråningene V for Vasshaugane ovenfor Kammen er det tatt mye torv.

Innen de østlige delene av området synes inngrepene p.g.a. torvstikking å være størst og her er verneverdien sterkt redusert. Områdene omkring Hestevollane synes å være de mest intakte.

Av andre inngrep kan nevnes at det er et forsøksfelt for grasdyrking på ca. 0.1 da NV for Vasshaugane og et mindre felt også på Ullahornet. I salen mellom Vasshaugane og Ullahornet er det satt opp en vindmåler. Ellers er området noe beitepåvirka av sau.

VERNEVURDERING OG VERNEFORSLAG

Terregndekkende myr er en spesiell vestlig myrtyp som bare fins i de mest nedbørsrike strøka i landet. Ingen slike myrer er ennå sikret med vern.

Myrområdet på Haramsøy er det fineste terregndekkende myrområdet vi kjenner i Møre og Romsdal, og en av de aller fineste i Norge. Myrene dekker landskapet, både flater, slakke hellinger og kupler i terrenget. Hydrotopografisk har myrene fin utforming med fine erosjonsfuruer både mot sør og nord ned fra salen mellom Hestevollane og Ullahornet, og i sørskråninga av Ullahornet. En del torv er tatt, men dette ødelegger ikke verneverdien i dette området.

Verneforslag 1 dekker det myrområdet på høgdeplatået på Haramsøy som er aktuelt i vernesammenheng. Deler av dette er sterkt påvirket av ovenfor nevnte inngrep.

Verneforslag 2 viser det området på øya som har størst verneverdi. Hestevollane og myrene sørøstover er her de helt sentrale, men det øvrige bør komme med for å dekke mest mulig av variasjonsbredden som eksisterer og for å sikre buffersoner.

